No. 67. DINGSDAG 5 JUNIJ. 1860.

ZEVEN EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30, buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentien is van een tot vijf regels *f* 1.00, en voor elken regel meer *f* »-15, behalve *f* »-35 zegelregt.

WATERLOSSINGEN.

Schouw.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen,

Gelet hebbende op Art. 11 en 22 van het Reglement op het beheer der wegen en Waterlossingen in Drenthe, doen te weten, dat de stroomen en waterlossingen in deze Gemeente, in de tien eerste dagen der maand Junij moeten worden gesneden en opgeschoond, en dat de schouw door het Gemeentebestuur zal worden gehouden tusschen den 11 en 22 derzelfde maand, met opmerking, dat de onderhoudpligtigen zullen moeten zorgen, dat de nummerpaaltjes bij de schouw in behoorlijken staat worden aangetroffen.

Assen den 30 Mei 1860.

De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris,
G. L. W. VOS.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Assen,

Gelet op Artikel 182 der Wet van 29 Junij 1851, (Staatsblad No. 85);

Brengen ter kennis der ingezetenen, dat het beredeneerd verslag van den toestand der Gemeente over 1859 in druk verkrijgbaar is ter gemeentelijke Secretarie.

De Burgemeester,
VAN DER FELTZ.
De Secretaris
G. L. W. VOS.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

5 Junij.

De jongste berigten uit Sicilie melden het volgende:

Garribaldi, die een aanval op Palermo beproefde, maakte front achterwaarts en nam den schijn aan, als of hij het beleg wilde opbreken, maar eensklaps keerde hij terug en hernieuwde het beleg.

Welligt had hij vernomen, dat het volk in opstand was gekomen, althans vrij spoedig werd hem eene poort geopend en trok hij die binnen, onder het gedonder van het geschut der vloot. Naauwelijks waren de Garribaldisten de stad binnengedrongen, of er ontstond eene vreesselijke wanhopige worsteling, onderwijl een regen van kogels uit de vloot en de forten dood en verderf verspreidde onder de bevolking der stad. Zelfs de vrouwen verlieten hunne woningen en streden naast hunne mannen en voor hunne kinderen.

De Napelsche troepen weken eindelijk, terwijl de leden van het corps diplomatiek in overleg traden, op welke wijze het bombardement zou zijn te stuiten. Het verzocht, en ook de Oostenrijksche Consul voegde er zijne stem bij, aan den Napelschen vlootvoogd, dat het bombardement mogt ophouden.

Garribaldi nam daarop het Koninklijk paleis, 't welk vervolgens door het volk werd vernield. Het paleis werd in brand gestoken, Generaal *Salzano* gevangen genomen en geëischt, dat het bombardement onmiddelijk ophield. De voornaamste ge... zouden anders worden gefusileerd.

Generaal *Lansa* zag zich genoodzaakt toe te geven en de stad te ontruimen.

Volgens een ander berigt werd er op 30 Mei een wapenstilstand van 24 uren gesloten tusschen de strijdende partijen, die Pinksterzondag moest eindigen. De troepen waren geconcentreerd in het Koninklijk paleis en in het kasteel, aan beide einden van de stad.

Garribaldi eischte de ontruiming dier positien.

Na het gevecht bij Calata Fimi heeft *Garribaldi* eene proclamatie uitgevaardigd van den volgenden inhoud:

»Soldaten!

»Door wapenbroeders als gij omgeven, kan men alles wagen, en ik heb u dat gisteren getoond door u in een harden strijd tegen een talrijken, sterke stellingen bezettenden vijand te voeren.

»Hoezeer ook de droevige noodzakelijkheid betreurende, van tegen Italiaansche soldaten te moeten strijden, moeten wij toch erkennen, dat wij krachtigen weêrstand hebben ontmoet, eene betere zaak waardig, en daardoor hebben wij gezien, waartoe wij in staat zullen zijn, den dag, dat geheel het Italiaansch geslacht om de vaan onzer verlossing zal geschaard zijn.

»Het vasteland van Italie zal morgen de overwinning zijner vrije kinderen en van Siciliaansche vrienden vernemen en vieren. Uwe moeders, uwe beminden, zullen zich dan, trotsch op u, met opgeheven hoofde, met van vreugde glinsterend gelaat, op straat vertoonen.

»Het is waar, de strijd heeft ons dierbare broeders gekost, in de eerste gelederen getroffen, maar deze martelaars der heilige Italiaansche zaak zullen in de jaarboeken van den nationalen roem voortleven.

»Ik zal niet in gebreke blijven openlijk de namen bekend te maken der dapperen, die met zooveel moed jonge soldaten, nog zonder ondervindingjten strijde geleid hebben, en morgen, op een schooner slagveld, de soldaten ter overwinning zullen voeren, die geroepen zijn om de laatste schakels van den keten van ons dierbaar Italie te verbreken.

»Italie en *Victor Emmanuel!*"

Garribaldi doet reeds in Sicilie, alsof hij er geboren Souverein is. Hij commandeert en organiseert gelijkelijk — hij zwaait het zwaard en hij voert de pen, en die niet luisteren wil moet voelen.

Koning *Franciscus* II begint te luisteren, althans wanneer men berigten uit Napels mag gelooven, ja hij is beangst en wil eindelijk vrijzinnig worden. Ellendig comediespel! Eerst hoog, ongenaakbaar, weigerend wat beleefdelijk wordt verzocht — dan nederig en in deemoed met beide handen gevende, wat wordt geëischt met het zwaard in de hand en onder den donder van het kanon!

Zóó alle achting voor altijd verspeeld en een begenadigde geworden van het Volk, dat men vroeger zoo vertrapte.

Gij zegt het zeker met ons, waarde lezers: »beklagens waardige Monarch, ja meer dan dat!«

Men weet, dat in der tijd gezegd is: Engelsche oorlogschepen zeilden (tijdens de landing der Alpenjagers op Sicilie) heen en weder tusschen de stoomboten van *Garribaldi* en de Napelsche oorlogsfregatten, en beletten alzoo de laatsten, om hunne vijanden zoo te bestrijden, als hun pligt en ook in hunne magt was.

Lord *Elliot*, de Engelsche gezant te Napels, heeft zich daarover bij het Hof van Napels beklaagd, en wat was het bewonderenswaardig antwoord: »wij wilden door onze aanmerking de Engelsche schepen geenszins *beschuldigen*, maar onze zeemagt *regtvaardigen!*«

Men durft al zoo wat opdisschen.

Zeiden wij in een vorig overzigt op de landbouwtentoonstellings-toespraak van den Franschen Minister *Fould*, dat wij liever uit een anderen mond en bij eene andere gelegenheid in Frankrijk van *vrede* hoorden spreken, die wensch, hoewel in de Tuillerien niet gehoord, is gedeeltelijk vervuld.

De Keizer liet door den *Moniteur* aan de wereld dit bekend maken:

»Het gouvernement meent te moeten protesteren tegen de onderstellingen van allerlei aard, de kwaadwillige beschuldigingen of onbedachte opvattingen, waartoe het vraagstuk der aanhechting van Savoye en van het arrondissement Nizza aan Frankrijk sedert eenige weken aanleiding heeft gegeven. Tengevolge van een gelukkigen oorlog, en van gebeurtenissen, waardoor het Sardinische grondgebied aanmerkelijk vergroot is, heeft de Koning van Sardinie, op billijk verlangen des Keizers, en tevens acht slaande op het belang van provincien, welke door Europa's hoogste bergen van zijn overige gebied gescheiden zijn, zich bereid verklaard, om het verdrag, waardoor die provincien, na de plegtige stemuitbrenging der bevolking met Frankrijk vereenigd zullen worden, te onderteekenen. Wat is er eerlijker, regelmatiger, wettiger, dan die schikking?

»Desniettemin worden, onder den invloed van vijandige hartstogten of van onvoorzigtige vriendschap, door sommige lieden aantijgingen, door anderen aanmerkingen geuit, welke de strekking hebben, om het Fransche gouvernement verdacht te maken van het voornemen, om in Europa verwikkelingen te doen of te laten ontstaan, ten einde daarin gelegenheid tot nieuwe aanwinst van grondgebied te vinden. Doch het wordt door geheel tegengestelde inzigten geleid.

»Het gouvernement, wij verklaren het luide, betreurt die kunstenarijen, welke dienen moeten, om dag op dag geheel onjuiste voorstellingen van deszelfs bedoelingen te verspreiden. De Keizer doet alle moeite, om in Europa het geschokte vertrouwen te herstellen. Zijn eenige wensch is, met de Souvereinen, zijne bondgenooten, in vrede te leven, en al zijne zorg aan de krachtige ontwikkeling van Frankrijk's hulpbronnen te kunnen wijden.«

Dat is nu wel belangrijk, zeer belangrijk zelfs, maar stelt niet volkomen gerust, immers de Keizer zegt alleen en niets meer als dit: »Frankrijk wil geene *verwikkelingen* veroorzaken of *doen* ontstaan, om gelegenheid te hebben tot nieuwe aanwinst van grondgebied,« maar de Keizer zegt niet, dat hij, op *welke wijze* dan ook, geen aanwinst van grondgebied beoogt.

En wat het wantrouwen, aangaande de aanhechtingslust van *Napoleon* III, versterkt, op 't zelfde oogenblik, dat de *Moniteur* eenigen moeite deed, om dat te verzwakken, leest men in de *Siècle* een artikel dat niet geschreven werd buiten het Keizerrijk oog en eene zeer oplettende lezing overwaardig is.

Het luidt alzoo:

»Waarom maakt Duitschland zich zoo ongerust over dat gedeelte zijner grenslanden, hetwelk Frankrijk voorheen bezeten heeft? Omdat het wel gevoelt, dat de regtstitel, waarop zijn tegenwoordig bezit gegrond is, niet deugt; omdat het zich bewust is die landen niet regtmatig te bezitten; omdat het wel weet dat misbruik van magt nooit tot regt kan worden, en dat de tractaten van 1815 en de tegenwoordige willekeurige en onwettige indeeling van Europa, bepaald uit een misbruik van magt zijn voortgesproten. Laat het regt eene vreedzame zege behalen, laat het luide erkend en het onregt goed gemaakt worden, dan zal de ongerustheid terstond een einde nemen. . . . Een volk tracht naar zijne natuurlijke grenzen even als het water naar zijn natuurlijken stand. Frankrijk zou onzes inziens eene groote feil begaan, zoo het zijne Rhijngrens met geweld van wapenen trachtte te herkrijgen. De rectificatie onzer zuidoostelijke grenzen, langs den vreedzamen weg van afstand van de zijde des Vorsten en van toestemming van de zijde des volks, leert ons, God zij dank! dat er nog een ander, zedelijker en meer zeker werkend middel bestaat, dan het geweldadige der verovering. Men grondvest niets door geweld, maar alleen op de grondslagen van regt en geregtigheid. In naam nu van regt en geregtigheid vorderen wij de aanwending van het eenige middel dat rampen kan verhoeden. Dat middel is de algemeene herziening der tractaten van 1815, uit het oogpunt eener hervorming van Europa naar stamverwantschap, zeden, taal, sympathie en nationale overlevering. Wanneer Frankrijk bij deze hervorming de eenheid van zijn gebied beter verzekeren kan, wanneer het daarbij provincien herkrijgt, die aan hetzelve verknocht zijn gebleven, gelijk met Savoye en Nizza het geval is geweest, dan zullen wij ons verheugen. Maar onze wenschen hebben een hooger doel, dan eene uitbreiding van gebied, al ware zij zoo belangrijk als men met regt veronderstellen mag; dat doel is de vrede, maar een waarachtige, duurzame en vruchtbare vrede, gelijk wij dien zoeken te verzekeren" enz.

De Fransche Regering doet echter — zooals sommigen verzekeren — nog meer. Zij zendt zendelingen naar den Rijn, om er bij het Volk aanhechtingslust te doen ontstaan, en die zendelingen, goed betaald en dus gaarne goed rapporterende, melden, dat de bevolking aldaar geheel Franschgezind is — alzoo gezind, om over te komen.

Dat geschiedt aan den Rijn in de laagte, maar in Frankrijk zelf maken beroemde mannen het Volk attent op zoodanige grondgebied-vergrooting.

Zelfs *Thiers* spreekt met zeker genoegen van de *natuurlijke grenzen*, en voorspelt, dat er in 1861 *welligt* — in 1862, zeer zeker, iets belangrijks gebeurt.

Al verder verhaalt men, dat de Prins-Regent zich over de toekomst zeer bekommert, en Prins *Albert* van Engeland heeft gesproken over eene coalitie, tusschen de Mogendheden van het Noorden.

Dat is een goed voorstel, dunkt ons, en wij hopen, dat zij, die dezelfde belangen hebben, elkander zullen kunnen verstaan.

Sedert de wederoprigting van het Keizerrijk is in Frankrijk de invloed der Catholieke geestelijkheid, onder begunstiging van het Gouvernement, in eenige opzigten toegenomen, waarvan de uitbreiding der geestelijke vereenigingen en genootschappen een gevolg is. Het aantal leden dier vereenigingen en hare werkzaamheid nemen toe, in eene mate, welke onder de liberale partij bedachtheid baart en er is van dien kant eene petitie bij den Senaat ingekomen, waarbij dit Staatsligchaam, als hoeder van de beginselen der staatsinrigting, gewezen werd op het gevaar, hetwelk, naar de meening der adressanten, in de bemoeijingen dier vereenigingen voor de burgerlijke vrijheid en voor het gezag der burgerlijke overheid zou gelegen zijn.

Blijkens eene medeeling in den officielen *Moniteur*, is in de zitting des Senaats van 30 Mei jl. door de commissie, aan welke die petitie tot onderzoek verzonden was, rapport daaromtrent uitgebragt.

De commissie oordeelde, dat de petitie wenken bevatte, welke allezins de behartiging van het Gouvernement verdienden en stelde daarom voor, ze aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, aan dien van Eeredienst en ook, daar er welligt reden bestond om in dezen geregelijke maatregelen te nemen, aan den Minister van Justitie te verzenden.

Over dit rapport is eene levendige discussie gevoerd; een senaatslid stelde voor, de petitie eenvoudig ter zijde te leggen; dit is met 69 tegen 28 stemmen verworpen. Vervolgens heeft de Senaat besloten, de petitie aan de

Ministers van Binnenlandsche Zaken en van Eeredienst, maar niet aan dien van Justitie toe te zenden.

Op de vraag, of Frankrijk geëischt had, dat Toscane een zelfstandig bestuur behield, zeide Graaf *Cavour*, dat er generlei verbindtenis van dien aard bestond en dat men dagelijks bij het Hoog Bestuur te Turyn bezig was, om elk bewijs van Toscane's zelfstandigheid te doen verdwijnen.

Tijdens de discussien in de Sardinische Kamer, sprak Graaf *Cavour* de volgende hoogstbelangrijke woorden:

„Frankrijk staat ons niet borg voor het voortdurend bezit van Toscane en het Emiliaansche (zoo vervolgde de Minister op een ongemeen nadrukkelijken toon), die borgzegging is ons niet geweigerd, want zij is niet gevraagd; en zelfs wanneer zij door Frankrijk ware aangeboden, zou zij door ons niet aangenomen zijn. Hadden wij verlangd, dat het bezit van Midden-Italie ons door Frankrijk werd gewaarborgd, dan zouden wij ons land min of meer onder voogdij van Frankrijk gesteld hebben.

„Frankrijk heeft zich alleen verbonden, om in Italie elke tusschenkomst van eene niet-Italiaansche mogendheid te beletten, om er het beginsel van niet-tusschenkomst door alle niet-Italiaansche Mogendheden te doen eerbiedigen.

„Daarin is Frankrijks borgzegging gelegen.

„Doch ons bondgenootschap met Frankrijk is door het aanhangige verdrag bevestigd; en zoo wij onregtvaardig worden aangevallen, zouden wij op bijstand van die zijde mogen rekenen."

Keizer *Frans Jozeff* betuigde dezer dagen in den Rijksraad, dat hij alle provincien zooveel zelfstandigheid zou geven, als over een te brengen was met de eenheid des Rijks.

De vraag is echter, wat de Keizer door eenheid verstaat.

De Hongaarsche leden van den Rijksraad hebben verklaard, dat zij geene scheiding tusschen Hongarije en Oostenrijk wenschten, maar innige vereeniging en — 't hinkende paard komt achteraan — l i b e r a l e instellingen.

Dat vroegen de Italianen ook en 't was altijd *neen*, maar door dit neen verspeelde Oostenrijk Lombardije, de bekende Hertogen en eene Hertogin hunne troonen en is Koning *Franciscus* II bezig, om zijn Rijk in handen van *Garribaldi* te brengen.

't Is een heerlijke tijd om te leeren voor Keizer *Frans Jozeff*, maar een gekroond hoofd is dikwijls traag van begrip.

Treffend bleek dit ten tijde van *Louis Philippe*. Deze schreef regt vaderlijk aan wijlen *Ferdinand* II van Napels, vader van den tegenwoordig zoo in benaauwdheid verkeerenden Koning: „geef betamelijke vrijheid aan uw volk, want de gevolgen," enz. enz.

En wat antwoordde de Monarch?

Dit: „ik ben eigenmagtig Vorst en wil dit blijven — ik zorg voor de natie en voor hare eer. De *Bourbons* zijn oud en behoeven zich niet te kneden naar het model der nieuwere Bourbons. En wat het Volk betreft — dit behoeft niet te *denken* — het heeft niets anders te doen dan zich te *buigen*. En moge het *geluk* (?) ons verraden — wij verraden ons zelven niet!"

Zoo sprak de vader en de Voorzienigheid stond het toe dat hij als despoot, niet als een bemind Vorst, in 't graf daalde — de zoon erfde zijn kroon en zijn troon, maar — *wat*, ja *waar* zal hij zijn, als men van hem zegt: „tot zijne vaderen verzameld?"

Volgens sommige berigten, vraagt zijne Napelsche Majesteit van de Zeemogendheden waarborging van onschendbaarheid van zijn grondgebied en, zoo noodig — *interventie*.

Dat is waarlijk niet: „ik doe zoo als mijn vader!"

De Groote Heer is vol ijver, om te doen onderzoeken, hoe de toestand der Christenen is in zijn Rijk, en hij wil zelfs *gaarne* hebben, dat de Mogendheden commissarissen benoemen, die zich persoonlijk van het lot der Christenen vergewissen.

Die „zieke zwakke man" heeft het gezond Europa lang genoeg om den tuin geleid, en 't is meer dan tijd, dat men die Turksche huishouding eens goed schoon make.

In China worden de Christenen weer gruwelijk vervolgd en — vermoord.

Men zegt, dat de Keizer *alle* Christenen wil dooden, aldus redenerende: „wanneer in mijn Rijk geen Christen meer wordt gevonden, dan hebben de Franschen hier niets meer te zoeken!"

De ultramontaansche bladen, die steeds een kruistogt tegen China predikten, hebben welligt niet gedacht aan deze Chinesche *logica*.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Het verslag van de beschouwingen der afdeelingen van de Tweede Kamer, over het wetsontwerp, houdende eene nieuwe regterlijke organisatie, zal zeer spoedig publiek worden.

Daarbij zal eene belangrijke en uitvoerige nota van den heer *Wintgens* gevoegd zijn, waarin voornamelijk het cassatie-stelsel, zooals bij het aangeboden ontwerp aan den Hoogen Raad is opgedragen, wordt bestreden.

— Z. M. heeft benoemd tot leden van den raad van toezigt op de spoorwegdiensten de heeren: mr. *L. A. J. W. baron Sloet*, thans griffier der Staten van Gelderland, mr *J. L. de Bruyn Kops*, thans referendaris bij het departement van financiën, en *M. C. J. Piepers*, thans kommies bij het departement van binnenlandsche zaken, met bepaling, dat de eerstgenoemde zal zijn voorzitter van den raad; en tot secretaris van den raad van toezigt den heer *W. J. Wolterbeek*, thans secretaris des Konings voor de zaken van landbouw en nijverheid.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft, naar aanleiding van het besprokene op de laatste bijeenkomst der inspecteurs van het lager onderwijs, bij missive van den 22sten Mei de aandacht der gemeentebesturen gevestigd op de heffing der schoolgelden. De minister zegt geheel in te stemmen met het gevoelen der inspecteurs, dat eene regeling, waarbij in de hoogere klassen der scholen hoogere schoolgelden worden gevorderd dan in de lagere, zelfs dan, wanneer in alle klassen slechts gewoon lager onderwijs wordt gegeven, een hoogst nadeeligen invloed uitoefent op het geregeld doorloopen der school. Slechts dan schijnt eenig verschil te kunnen worden toegelaten, wanneer men, bij een tamelijk laag schoolgeld voor de beide hoogere klassen, dat voor de laagste klasse nog lager stelt, omdat voor de kinderen in die klasse bijna geene schoolbehoeften gevorderd worden.

— Bij de Algemeene Synodale Commissie is in hare zitting van den 14den Mei ter tafel gebragt eene missive van het Hoofdbestuur van het Nederlandsche Bijbelgenootschap van den 28sten Januarij ll. vergezeld van eene circulaire, bestemd voor de kerkeraden der verschillende Protestansche Kerkgenootschappen, tot kennisgeving, dat de algemeene vergadering het hoofdbestuur gemagtigd heeft om voor de helft van den gewonen prijs aan de afdeelingen den Bijbel af te staan, die door haar aan het echtpaar bij de inzegening van het huwelijk kosteloos is uitgereikt, en om de besturen der Protestantsche Kerkgenootschappen uit te noodigen, de uitreiking van den Bijbel bij die gelegenheid naar vermogen aan te bevelen en te bevorderen. De genoemde missive hield het verzoek in, dat zoodanige aanbeveling ook van de zijde der Algemeene Synodale Commissie geschieden mogt.

Hulde doende aan den lofwaardigen ijver van het Bijbelgenootschap tot doelmatige verspreiding van den Bijbel en aan zijne waardeering tevens der door de Synode zoo vele malen aangeprezene kerkelijke inzegening van het huwelijk, aarzelt de Commissie niet de aandacht der gemeenten op het medegedeelde besluit te vestigen, overtuigd dat zijne bekendheid zijne aanbeveling zal wezen en vertrouwende dat het, overeenkomstig het groote doel door het genootschap beoogd, onder Gods onmisbaren zegen, krachtig zal medewerken, om het in onze dagen te veel verwaarloosde gebruik des Bijbels en daarmede de beoefening der waarheid en der godzaligheid in de huisgezinnen der christenen te bevorderen.

— De zittingen van de voorjaars vergadering der Algemeene Synodale Commissie zijn afgeloopen.

Nog eenige diaconie-zaken zijn behandeld en is aan enkele Diaconiën vergunning gegeven dit jaar in abnormalen toestand te blijven. Velerlei aanvragen om ondersteuning uit het Fonds voor Noodlijdende Kerken hebben geleid tot ernstige overweging, en ten gevolge van deze zijn opgemaakt voordragten van onderscheidenen aard welke aan de eerstvolgende Synode zullen worden aangeboden.

De heeren Jhr. Ridder *van Roppard* en *R. J. Koning* zijn benoemd, om met den President uit te maken de Commissie ter behandeling van spoedvorderende zaken, die vóór de eerstvolgende Synode mogten inkomen.

— In een brief legt de heer *Stieltjes* zijn terugtreden onlangs te Amsterdam uit; hij deed dat, omdat men den gewezen officier op den voorgrond ging plaatsen, alzoo sprak van eene politieke demonstratie in minder gewenschten zin, terwijl hij stemverdeeling wilde voorkomen, die de zegepraal der tegenpartij kon bevorderen.

— Uit eene zoo als wij gelooven goede bron, zegt de *Amst. Ct.* wordt ons uit 's Gravenhage geschreven, dat aan den heer *d'Engelbronner*, vroeger sekretaris-generaal bij het ministerie van justitie, *niet* een wachtgeld van f 2000 is toegelegd, maar hem eene subsidie van dit bedrag zou zijn verleend, voor dit jaar ingaande met 1 Januarij jl.

— Twee genootschappen, aan wier zorg Arnhem reeds veel goeds te danken heeft, de Arnhemsche afdeeling der maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* en het *Natuurkundig genootschap tot Nut en Vergenoegen*, hebben de handen ineengeslagen om eene nieuwe instelling tot stand te brengen, waarvan voor het onderwijs, in die stad niet alleen, maar in geheel het vaderland uitnemende vrucht mag verwachten: *eene kweekschool voor onderwijzeressen*.

Men wenscht de leerlingen in 2 jaren tot hulp-onderwijzeressen, en deze in 2 jaren tot hoofd-onderwijzeressen te vormen. Men moet 16 jaar wezen, gezond van ligchaam, goed van gehoor en gezigt, onberispelijk van gedrag, en aanleg hebben, om geplaatst te worden; men wordt, na examen, toegelaten en het leergeld bedraagt f 20 's jaars; men hoopt in vervolg van tijd toelagen te kunnen geven; met 1 Sept. opent de kweekschool.

— Uit Bergen op Zoom schrijft men, dat Vrijdag middag ten 3 ure aldaar arriveerde de luitenant-generaal inspecteur der infanterie, niet tot het houden eener inspectie over het regement, daar Zijne Excellentie niets in oogenschouw heeft genomen, maar tot een speciaal onderzoek in zake den 1sten luitenant adjudant *P.*

Zaturdag middag ten $11\frac{1}{2}$ vertrok hij weder per spoortrein naar 's Hage.

— Men meldt, dat de heeren *van Maenen* te Antwerpen 8 stoombootdiensten willen in werking brengen, als: van Antwerpen naar Luik en Namen, naar Gent, naar Leuven, naar Brussel; van Gent naar Rotterdam, naar Amsterdam; van Luik naar Amsterdam en van Parijs naar Amsterdam; allen met booten van het *systême propulseur Meunier;* een der booten wordt reeds in Holland gebouwd.

— Uit het 16 jaarverslag der vereeniging tot afschaffing van sterken drank, blijkt dat die vereeniging, daargelaten nog eene aanwinst van 300 leden, zich ook overigens in een gunstigen toestand mag verheugen. Het misbruik van sterken drank vermindert merkbaar onder den invloed der middelen, door de vereeniging verspreid, en de geschriften door haar in het licht gegeven.

Ook met de koloniën en de Kaap heeft de vereeniging betrekkingen aangeknoopt en in de Kaapstad wordt een in onze taal geschreven magtigheids-blad uitgegeven.

— Op 2 jl. zijn aan de hoogeschool te Groningen bevorderd tot doctoren in de theologie de heeren *A. Boon*, van Groningen, en *A. G. Boon*, van Diever, de eerste na openlijke verdediging eener *dissertatio exegetico theologica de Jacobi epistolae cum Siracidae libro, sapientia dicto, convenientia*, de tweede na openlijke verdediging eener *dissertatio historico-critica de dogmatices Christianae fontibus eorumque usu.*

Men schrijft uit Harderwijk:

— Den 30 Mei was op de Harderwijker stoomboot een persoon, die grove verteringen maakte en het meerendeel der passagiers tracteerde; daar hij, zoo als hij zeide, veel geld bij zich had. De kapitein der stoomboot vertrouwde dit niet, nam hem alleen en bemerkte, dat hij vele wissels van een kantoor in Amsterdam bij zich had, waarop de kapitein, bij aankomst alhier, de stoomboot met hem verliet en hem aan de policie overgaf. Hij bekende dadelijk, dat hij knecht op een kantoor was en zich met die wissels (ongeveer 40 in getal, waaronder er waren van f 100 en 150) uit de voeten had gemaakt. De ongelukkige heeft eene vrouw en 4 kinderen en is heden morgen naar Amsterdam getransporteerd.

— De Zwolsche Rederijkers kamer *Rheinvis Feith* hield ll. Donderdag eene openbare vergadering, waarin werden voorgedragen de Dramatische Tafereelen, waarmede in het Concours te Kampen, door *Lourens Jansz. Koster* van Haarlem de prijs en door *Reinvis Feith* alhier de premie waren behaald. Bij loting was aan D. O. G. te Amsterdam de hamer en aan *Rheinvis Feith* het getuigschrift der premie toegewezen. — Na de voordragt van het eerste Tafereel, werd aan de Zwolsche kamer door den heer J. S. van Deventer, mede namens buitengewone leden, eene hulde gebragt, waarop zij niet had durven rekenen. Onder vereerende toespraak reikte hij aan den Voorzitter eenen met zilver gemonteerden hamer over, geheel gelijk aan dien, welke door D. O. G. te Kampen was in ontvangst genomen. — Op eenvoudige maar waardige wijze werd de spreker door den Voorzitter, den heer *W. A. Elberts*, beantwoord en aan de belangstellende buitengewone leden de dank der kamer betuigd.

— De mededeeling van onheilen heeft nog geen einde. Uit 't Nieuwe Diep berigt men nog, dat een loods, die de Engelsche brik *Utility* zou binnen brengen, met de geheele ekwipaadje is overboord geslagen en verdronken; alleen de kok heeft zich op een paar roeiriemen weten te redden.

Bij Texel is de Engelsche stoomboot *Harburg* verongelukt. De bemanning is door de reddingsboot van Decocksdorp gered, de vrouwen verzetteden zich tegen het vertrek der mannen; de directeur der reddingsboot kwam echter tusschen beide en de predikant stemde de bekommerde vrouwen tot gelatenheid. Juist bij het naderen van 't wrak viel de mast der groote stoomboot met twee man in zee, die verdronken. Van een brik, een schoener en een kofschip zijn brokken komen aandrijven; men vermoedt, dat de bemanning dezer vaartuigen haar graf in zee zal gevonden hebben. In de gronden heeft men een bark en andere kleine vaartuigen zien verbrijzelen. Op de Vliehors zit eene Zweedsche brik. Ook is er een Engelsche schoener en een Engelsche visschersschuit, van welke beide schepen slechts één man op een riem is aan wal gedreven.

Te Terschelling zijn 10 man van het op den 27 bij de Koog verongelukte kolenschip door de loodskotter aangebragt.

Bij Hindelopen is een tjalkschip met lompen gestrand en de bemanning met levensgevaar gered. Bij Ameland is de Russische bark *Dygden* verongelukt; de bemanning van 16 koppen is door de reddingboot gered; de Engelsche visschersloep *Elmer* is er gestrand, 5 man gered, 4 verdronken.

Te Genemuiden is de botter van den Huizischen visscher *Molenaar* op den wal geraakt, en daarna met den eigenaar gezonken.

Te Scheveningen heeft men tijding, dat vier pinken door den laatsten storm zijn verongelukt, waarbij in 't geheel 29 visschers en 3 jongens, door hunne vaders medegenomen, zijn omgekomen.

Te Kuinre is de buitenpolder in een zee herschapen; 5 geladen schepen naar Friesland bestemd, zitten tegen den Statendijk en zullen moeten lossen, om los te komen.

Op den Haarlemmermeer zijn onderscheiden boeren huizen geheel vernield.

In Engeland zijn te Yarmouth 8 vaartuigen met man en muis vergaan. Te Tilje zijn 13 van de 22 visscherbootjes vernield.

— Volgens berigt van Texel is de equipage van het op 28 Mei achter de Koog gezonken schip, die uit tien man bestond, op eene regt wonderbaarlijke wijze behouden geworden en gered. Toen namelijk het schip reddeloos was en de equipage alle hoop op redding had verloren, zetteden zij zich volgens hun eigen verhaal in afwachting van den naderenden dood bij elkander in de kajuitskap. Kort daarna sloeg het schip uit elkander, maar zoo dat het dek met de gezegde kajuitskap aan elkander bevestigd bleef; in dien toestand dreven zij als op een vlot, toen zij gelukkig door de Terschellingsche loodsboot No. 5 in zee werden opgenomen en behouden in de haven aldaar aangebragt.

— Uit Loevestein wordt gemeld, dat de oude lindeboom, welke daar staat en, volgens de overleveringen, door *Elsje van Houweningen*, gedurende de gevangenschap van *Hugo de Groot* op dat fort geplant zou zijn, door den storm van jl. Maandag zijne kruin heeft verloren.

— Een schrijven uit O. Indie meldt:

„Hier op Riouw zijn wij veilig genoeg, voor zoover een handje vol Europeanen zich onder eene bevolking van duizende inboorlingen op den duur veilig kan rekenen. Op Siak, tot de residentie Riouw behoorende, dreigt een opstand uit te barsten. Men heeft daar den onderkoning willen inpakken, doch — vrij onbandig — hem laten ontvlugten. Eene expeditie zal welligt noodzakelijk zijn. Ook op Lingga, insgelijks residentie Riouw, vormt zich de broeder van den verdreven sultan een grooten aanhang. Onze resident zit met de handen in 't haar. Met veel te geringe magt moet hij aan velen het hoofd bieden. Het Ned. gouvernement moet zich ook niet verder uitbreiden dan het behouden kan. Dit wordt niet altijd genoeg in 't oog gehouden."

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs. Bij de Kamer is het ontwerp betreffende de

buitengewone credieten voor 1858 en 1860 ingekomen Het aandeel van het Ministerie van Oorlog in de crediet en bedraagt 180 millioen, dat der Marine 50 millioen; 8 millioen is gebruikt voor laken voor 600,000 man, 19 millioen voor buitengewone aankoopen van paarden en muilezels; en ruim een millioen voor de geheime uitgaven van get leger.

De marine is vóór den Italiaanschen oorlog met 102 vaartuigen vermeerderd. Al wat men zich heeft moeten aanschaffen is echter niet verbruikt en magazijnen en arsenalen zijn nog zoo goed voorzien, dat Frankrijk bin nen veertien dagen eene vloot in zee zou kunnen hebben, als het nog nooit gehad heeft en dat wel zonder buitengewoon krediet aan te vragen.

DUITSCHLAND.

Berlijn. De *Staats Anzeiger* (officiele courant) verklaart al wat in den laatsten tijd over ontvreemding van dépêches, en dien ten gevolge plaats gehad hebbende conferentien van onzen minister van buitenlandsche zaken met den Franschen gezant gemeld is, voor verdichtsels.

ITALIE.

Rome. Op den Hemelvaartsdag heeft de Paus, als naar gewoonte, den zegen *Urbi et Orbi* openlijk uitgesproken, in tegenwoordigheid van eene overgroote volks menigte. Daarna heeft de Paus het middagmaal gebruikt met verscheidene hooggeplaatste geestelijken. Aan de pontificale tafel waren ook gezeten de generaal *de Lamoricière*, de heer *de Corcelles* en graaf *Werner de Mérode*.

Turijn Te Milaan gaan de aanzienlijkste dames van huis tot huis collecteren ten behoeve der expeditie van *Garribaldi*, die op Sicilië *il Salvatore* genaamd wordt.

BELGIE.

Brussel. Een Belgische dienstmeid is een der dezer dagen te Palermo gehouden gevechten gedood geworden; ik verneem, dat de napolitaansche regering aan haren gerant bij ons hof last heeft gegeven, den bloedverwanten van dit slagtoffer eene schadeloosstelling in geld uit te betalen.

TELEGRAFISCHE DEPÊCHES VAN HEDEN

Amsterdam. Maandag, 4 Junij. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* $2\frac{1}{2}$ pCt. 64 percent. dito 4 pCt. $99\frac{1}{8}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 1815 5 pCt. $104\frac{1}{8}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $71\frac{1}{4}$.

Granen en Zaden.

Tarwe f 5 hooger, 130 ponds nieuwe bonte Poolsche f 343. Rogge prijsh., 116 ponds jarige Petersburger f 192 Koolzaad lager, op 9 vat op Sept. en Oct. £ 72. Raapolie op 6 weken f $41\frac{1}{4}$.

ASSEN, 5 Junij.

— Op den 2 Junij 1860 had in 't Concerthuis plaats de aangekondigde algemeene vergadering, van de aandeelhouders der Noord-Willems-Kanaalmaatschappij; bij afwezigheid van den President Commissaris, werd die vergadering geopend en voorgezeten door den Commissaris *Carsten*. Het reeds rondgedeelde jaarlijksch verslag, van Directeuren nopens den staat der Maatschappij en hare werken werd voor kennisgeving aangenomen. Op een drietal vragen door den aandeelhouder *Oldenhuis Gratama*, naar aanleiding van dat verslag, aan den Ingenieur der Maatschappij gedaan, of namelijk de verankering van de sluizen en bruggen vastgenoeg was, dat geene overzetting te vreezen was, of het niet beter was, dat de koppen van dennen heipalen in de sluiskamers onder water gezet werden, en of het niet doelmatig was, aan de Noord-Oostkant van Assen ook aan de Zuidkant van 't kanaal eene wateraf leiding te maken door de noksloot, tot beneden sluis 11, werd door den Ingenieur geantwoord.

Tot leden der commissie, om de rekening na te gaan, werden benoemd de aandeelhouders *van Lier*, *H. O. Feith* en *Lieftinck*.

In plaats van wijlen den heer *U. G. Schilthuis* werd tot Directeur gekozen mr. *H. O. Feith* en de aftredende Directeur *Homan* en Commissaris *van Ittersum* werden herkozen; leden van het stembureau waren de aandeelhouders *Eekhout*, *Bertling* en *van Riesen*. Er werd een tarief vastgesteld voor de vergoeding door Directeuren te genieten.

Het Bestuur deed mededeelingen over de stoomwerktuigen die tot wateroppomping zullen worden gesticht, welke zaak nog wacht op de goedkeuring van de Regering over de onteigening van eenige gronden, waaromtrent de aandeelhouder *Quintus* in 't midden bragt, dat niet alleen onder Haren, maar ook onder Assen de onteigening moest plaats hebben en tot oponthoud aanleiding gaf en over den finantiëlen toestand der Maatschappij, naar aanleiding van welk verslag op eene vraag van den aandeelhouder *Oldenhuis Gratama*, door het Bestuur werd geantwoord, dat er hoop was, dat de werken door 't kapitaal der Maatschappij konden worden bestreden.

De rekening en verantwoording werd op 't rapport der genoemde commissie goedgekeurd, nadat nog de aandeelhouder *van Lier* eene aanmerking had gemaakt over het wenschelijke, om telkens bij de rekening een staat van den geldelijken toestand der Maatschappij over te leggen.

Een brief van den aandeelhouder *Dingemans*, over de inrigting van 't kanaal, werd gelezen en had ten gevolge eene toelichting van het Bestuur over de in dien brief vermelde punten, welke betroffen de weinige breedte van 't kanaal, de te steile hellingen en de vele slingeringen, over welke punten de heer *Dingemans* zich bezwaarde.

Waarop de vergadering werd gesloten.

—Voor twee oude lieden in deze stad (*Johannes Hasper* en *Iempje Pieters*) was de jongste zondag een blijde feestdag. Zij waren, eene halve eeuw geleden, op dien dag getrouwd — eene halve eeuw, waarin hun pad niet altijd door de zon des voorspoeds werd beschenen en vooral niet de avond huns levens, die hunne krachten verminderde en hunne zorgen deed groeijen.

De 3e Junij echter van dit jaar, de dag toen de huwelijksreis begon, nu 50 jaren in lief en leed voortgezet, zou een feestdag zijn voor die ouden van dagen, voor hun eenigst kind, kindskinderen en verdere betrekkingen. Bij de gelukwenschingen van allen die hun dierbaar waren, hadden eenige inwoners dezer stad die oude lieden een bewijs willen geven van hunne achting voor eerlijke grijsheid en die daartoe iets afstond van zijn overvloed, zou, als hij op den feestdag in de eenvoudige woning was geweest, God dubbel hebben gedankt, dat het hem vergund werd, een paar oude brave menschen zoo gelukkig te hebben gemaakt.

Zoo wierp dit gouden bruilofsfeest nog eens een vrolijk licht op een dikwijls duister pad, dat haast ten einde is —zoo heeft men dit grijze echtpaar nog eens den levenslust vernieuwd en een dag doen beleven van genot, 't welk gevoeld, niet beschreven kan worden.

Het overige van hunne aardsche reis moge kort zijn, de herinnering aan het gouden bruilofsfeest zal hier niet sterven dan met hun geheugen, en zeer zeker in hun levensboek staan aangeteekend als een dag van dank aan hunnen Heer en van stille erkentelijkheid jegens allen, die zooveel deel namen in hun geluk.

— Een der ingezetenen dezer stad heeft een hond, die twee jongen voedt, bij deze, een moederloos katje met de meeste gewilligheid laat zuigen en met genoegen ziet, dat een jong kipje een vijftal helpt formeren, dat zeer gelukkig bijelkanderen in 't zelfde nest logeert.

— De heer *E van Voorthuysen*, aftredend lid der kamer, is te Utrecht door de *Unie* en de *Kiezersvereeniging* beiden tot kandidaat gesteld.

— Te Dordrecht wordt ook tot candidaat gesteld de heer *Bredius*.

— Te Zutphen wordt gesteld mr. *Schlingeman*, off. van justicie te Arnhem; te Enschedé mr. *ter Kuile*.

— Naar men verneemt, zal door de kiesvereeniging *Vaderland en Oranjo* te Leijden tot candidaat voor het lidmaatschap der Tweede Kamer worden gesteld, het voor dit district aftredende lid, Mr. *R. J. Schimmelpennink* en door de kiesvereeniging *Grondwet en Koning*, Mr. *N. Olivier*, aftredend lid voor Rotterdam, terwijl het Leidsche dag dagblad als candidaat proclameert, Mr. *D. T. Gevers van Endegeest*, oud-Minister.

— Te Deventer en omstreken schijnen vele kiezers te zullen stemmen op den heer *H. van Logchem*, oud-burgemeester van Deventer.

— Aan het verslag van directeuren der Coevorder Kanaalmaatschappij ontleenen wij over het jaar 1859—1860 de volgende bijzonderheden:

De Coevorder kanaalmaatschappij werd opgerigt den 1 Februarij 1859. De heer *T. J. Stieltjes*, de ontwerper van het plan van 't kanaal, aan wiens belangelooze bemoeijingen deze onderneming de grootste verpligtingen heeft, nam de betrekking op zich van ingenieur-adviseur der maatschappij, terwijl tot ingenieur er van werd benoemd de heer *J. G. van Gendt Jr.*

Bij de onteigening der benoodigde gronden had de directie vele bezwaren te overwinnen; zoo had men te kampen tegen de ongegronde vrees der eigenaren uit Hannover, die in de vaste meening verkeerden, dat de aanleg van het kanaal den waterafvoer van hunne landerijen zoude verhinderen. Door de tusschenkomst en de betere inzigten van den heer *Lamprecht*, amhtman in Hannover, is het gelukt deze moeijelijkheid te overwinnen.

Ook de onteiging der landen voor het afwaterings kanaal bragt vele bezwaren mede, daar de eigenaren ook hier meerdere overstrooming vreesden en eene doorsnijding hunner landerijen, meest alle in smalle lange strooken naast elkander gelegen, wilden verhinderen.

De geheele onteigening is echter in der minne tot stand gekomen, waarvan de gezamenlijke kosten meer dan vierduizend gulden beneden de raming bleven.

Den 24 Mei werd de stoommachine te Ane ontvangen, aldaar opgesteld en in orde gebragt. Doordien het toen bleek, dat eene der stoompijpen, eene perspijp en de perspomp daaraan ontbraken, ondervond men eenige vertraging. De pomp werd in een ongeloofelijk kort tijdsbestek geleverd door den heer Nering Bögel te Deventer; de pijpen werden daarentegen eerst later geleverd, zoodat de machine eene week werd opgehouden. Onderwijl werden de slooten, die het terrein doorsnijden, geruimd en verbeterd, om ook daar het nog voorhanden water te lossen.

Den 6 Junij werd met het graafwerk aan de coupure voor de Vecht bij Kwant een aanvang gemaakt. Den 25 Junij werd de aanbesteding van het afwaterings kanaal, het hoofdkanaal en de kunstwerken in twee perceelen beproefd.

Doordien geene aannemers zich opdeden, mislukte echter deze aanbesteding, en dadelijk daarop werd door de directie besloten het werk in eigen beheer te maken. Den 23 Julij beproefde men de aanbesteding van het hoofdkanaal nogmaals. Slechts ééne ploeg aannemers deed zich hierbij vinden, doch deze stelde voorwaarden, die der directie zoo onereus voorkwamen, dat zij meende daaraan niet te kunnen voldoen. Het werk werd dus in eigen uitvoering voortgezet. Spoedig was de stoommachine aan den Haandrik gesteld en aan het werk, en nu werd ongehinderd voortgegaan met het graafwerk en de funderingwerken der sluizen en doorlaatbrug, zoodat op het einde van November al het graafwerk gereed was.

De funderingen der keer- en schutsluis met grondduiker kwamen geheel gereed en het metselwerk werd zelfs voor een gedeelte opgetrokken. Ook de fundering der doorlaatbrug en ontlastingsluis zijn nagenoeg gereed, terwijl de rijzenbedden voor het grootste gedeelte gelegd zijn. De sluiswachterswoning is in den zomer voltooid en spoedig daarna betrokken.

Van het Rijk is ontvangen	f 40,000.
〃 de gemeente Coevorden	〃 20,720.
〃 〃 deelhebbers	〃 49,000.
Te zamen	f 100,750.
Voor arbeidsloonen als anderszins bedroegen de uitgaven tot 1 Januarij 1860	f 69,706 66.
Voor onteigening is voldaan	〃 20,453 12.
Te zamen	f 90,160,48.

De directie vleit zich dat de kosten der werken met de te goed zijnde gelden zullen kunnen worden bestreden.

Vermits het restant van het rijks subsidie en de ontbrekende ondersteuning der gemeente Coevorden welligt eerst kan worden verkregen na de geheele voltooijing der werken, zal het noodig zijn deze gelden te negotiëren.

† **Zwartsluis**, 2 Volgens nader bekomene informatiën kunnen wij meddedeelen dat, bij de in den nacht van den 27 op den 28 jl. zoo hevig gewoed hebbende storm, het vaartuig van den schipper *H. H. Veldman* te Hoogeveen, welke beladen was met turf, nabij Kraggenburg, geheel uit elkander is geslagen, zoodat aan geene redding te denken viel en niets anders is behouden dan eenig optuig benevens een gedeelte van den bovenlast der turf. Gelukkig echter zijn daarbij geene menschenlevens te betreuren.

† De weder ter water brenging, van de stoomboot de stad Zwolle, welke met den jl. storm pl. m. 340 el uit het vaarwater en op het land is geraakt, is door den heer *Swerver* te Genemuiden aangenomen voor de som van f 2050.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

Op het twaalftal te Joure, staan ook Ds. *le Coultre* te Steenwijkerwold en *Munro* te Blokzijl.

— Voor de vacature te Terwispel (cl. Heerenveen) zullen 14 candidaten eene predikbeurt verkrijgen en daaronder ook de heeren *Lunsingh Meijer* en *Lamping*, theol. doct.

— Te Leyden is op het twaalftal, geformeerd tot vervulling der vacante predikantsplaats aldaar, onder anderen ook geplaatst Ds. *Hofstede de Groot* te Dwingelo.

Assen. Uit de sollicitanten, die dongen naar de betrekking van onderwijzer in de gevangenis te Assen, is door de Commissie van Administratie aan den Minister van Justitie voorgedragen, de heer *P. C. Zijlstra*, hulponderwijzer te Franeker.

+ **Smilde**, 4 Junij. Heden is door den Raad dezer gemeente, uit het gemaakte drietal, tot hoofdonderwijzer te Kloosterveen, met algemeene stemmen benoemd de heer *J. Venekamp*, provisioneele waarnemer, hebbende no. 1 op 't procesverbaal.

— Men schrijft uit Genemuiden 1 Junij:

Gisteren had er een zeldzaam feest in deze gemeente plaats en wel de opening van de twee nieuw opgerigte schoolgebouwen voor kosteloos onderwijs.

De regeling van het feest was uitmuntend, hoe moeijelijk ook, er werd gezorgd, dat de geheele burgerij daaraan deel kon nemen, zonder de goede orde te verstoren.

Er waren vele aanwezigen van elders.

De Commissaris des Konings werd verhinderd, alleen de Inspecteur voor het lager onderwijs was tegenwoordig.

Het feest werd later aan een soupé vervolgd alwaar 78 gasten aanwezig waren, die eenen genoegelijken avond hebben doorgebragt, waarvan de burgerij niet het minst de herinnering zal houden.

LAATSTE BERIGTEN.

Men zegt, dat de Napelsche Generaal *Lanza* met *vijf en twintig duizend man*, Palermo mag verlaten, met alle krijgsmanseer.

De trotsche Napolitaan onderhandelt aldus, en tot zijn genoegen, met den vrijbuiter! Hij zal zoo spoedig mogelijk het zeegat kiezen.

Te Napels riep men reeds hard op: *leve Palermo!* Dat gaat vooruit. Nog niet lang geleden, wist men niet hoe te kijken, om ongearresteerd te blijven — nu durft men vreugdekreten aanheffen ter eere van eene oproerige stad.

Advertentien.

Getrouwd:

P. ZEPER, A Zoon,
met
C. A. M VAN OECKELEN,
Wedw. van F. E. J. VAN OOSTEN DE BRUIJN PRINCE.
Groningen den 2 Junij 1860.

Vijftigjarige
HUWELIJKSVEREENIGING
VAN
JOHANNES HASPER
EN
IEMPJE PIETERS.
Hunne dankbare betrekkingen.
Assen, 3 Junij 1860.

De FACULTEIT van BESPIEGELENDE WIJSBEGEERTE en FRAAIJE LETTEREN zal ZATURDAG den 16den dezer, ('s morgens te 9 uur en vlg.), zitting houden tot het afnemen van het **ADMISSIE-EXAMEN**, ingesteld bij k. besluit van den 5den Augustus 1853. Die zich daaraan wenschen te onderwerpen, worden verzocht zich, ten minste twee dagen te voren. schriftelijk of mondelings, aan te melden bij den pedel WOLTHERS.

Groningen, 5 Junij 1860.

F. C. DE GREUVE,
Deken.

Kiesvereeniging:

DE GRONDWET.

Vergadering op Dingsdag den 5 Junij 1860. des avonds om 7 uren, in de Zaal van J. B. SCHUT te Assen, ter verkiezing van een ***CANDIDAAT*** voor het lidmaatschap der Tweede Kamer, ter vervulling der plaats van den heer Mr. L. Graaf VAN HEIDEN REINESTEIN, dit jaar aftredende, en ter behandeling eener voorgestelde ***wijziging van het Reglement.***

Assen, 1 Junij 1860.

Het Bestuur der Vereeniging,
Mr. H. C. CARSTEN, Voorzitter.
Mr. E. K. J. BERTLING, Secretaris.

PROGRAMMA *van een internationalen wedstrijd van Stoomploegen en Korenmaaiwerktuigen, te houden door de Algemeene Koninklijke Landbouw-Vereeniging, in de week van 5—12 Augustus 1860.*

Art. 1. De wedstrijd heeft plaats in den Wilhelmina polder bij Goes, provincie Zeeland

Art. 2. De volgende prijzen worden uitgeloofd:

Aan de inzenders der beste werktuigen om met stoom kracht den grond te beploegen of te bewerken, en tevens strekkende tot eene geldelijk voordeelige vervanging van paardenkracht en handenarbeid.

Eerste prijs. f 1200.
Tweede prijs, een gouden medaille.

Aan de inzenders der beste werktuigen om behoorlijk en goedkoop koren te snijden, in vervanging van handenarbeid.

Eerste prijs, f 500.
Tweede prijs: een gouden medaille.

Art. 3. De mededingers moeten zich vóór 1 Julij 1860 schriftelijk aanmelden bij den Secretaris der Vereeniging W. J Wolterbeek te 's Gravenhage, met opgaaf van de soort van werktuig en den prijs, waarvoor het kan worden overgenomen.

Art. 4. Vóór den 3 Augustus moeten de werktuigen te Wilhelminadorp zijn aangekomen.

Art. 5. De noodige velden, paarden en manschappen ter beproeving der werktuigen worden van wege het Bestuur, buiten kosten der inzenders, beschikbaar gesteld; doch de inzenders moeten minstens één vertrouwd deskundige tot in het werk brengen hunner werktuigen doen tegenwoordig zijn.

Art. 6. Het Bestuur zorgt voor eene kostelooze berging der werktuigen in den Wilhelminapolder.

Art. 7. Er is vrijdom van invoer onder borgstelling der invoerregten, tot zekerheid van den weder uitvoer.

Het Bestuur tracht bij binnen- en buitenlandsche Stoomboot- en Spoorweg-maatschappijen te verkrijgen vrijdom of vermindering van vervoerkosten der werktuigen, die aan den wedstrijd deel komen nemen, zoowel bij aankomst als vertrek.

De bepalingen deswege worden tijdig aan de mededingers bekend gemaakt.

Art. 8. De mededingers moeten zich onderwerpen aan de bepalingen door het Bestuur en de Commissie van beoordeelaars, ter uitvoering of aanvulling van dit programma nader vast te stellen.

Art. 9. Een verslag van den wedstrijd wordt aan binnen- en buitenlandsche dagbladen en tijdschriften gezonden.

's Gravenhage, 23 Mei 1860.

Het Bestuur der Algemeene Koninklijke Landbouw-Vereeniging.
GEVERS VAN ENDEGEEST,
Voorzitter.
W. J. WOLTERBEEK.
L. A. F. H. VAN HEECKEREN,
Secretarissen.

NB. Er is dagelijks gelegenheid, om van Rotterdam of van Antwerpen met stoombooten te Goes te komen of nabij den Wilhelminapolder.

Bekendmaking.

De Hooge Raad der Nederlanden,

Gehoord het requisitoir van den heer Procureur Generaal, betrekkelijk het daarstellen en zitting houden der Kamer, voor welke de zaken gedurende de vacantie, van den 1 Julij tot den 31 Augustus dezes jaars 1860 zullen moeten worden gebragt.

Gelet op art. 17 en 18 der wet op de zamenstelling van de regterlijke magt en het beleid der Justitie, mitsgaders op art. 11 en volgende van het Koninklijk Besluit van den 14 September 1838, (Staatsblad no. 36)

Heeft (na voorgaande deliberatie) goedgevonden te bepalen, zoo als bepaald wordt bij deze, dat de Kamer van vacantie in dit jaar beurtelings zal worden gepresideerd door de heeren Mrs. FRANS DE GREVE en Jonkheer BENEDICTUS, President en Vice-President respectivelijk van den Hoogen Raad, en voorts bestaan uit de heeren Mrs. WILLEM CAREL BERNARD WINTGENS, Jonkheer GODEFRIDUS ANDREAS MELORT, JACOB CRANS, HENDRIK PROVO KLUIT, JUSTINUS CORNELIS VOOR DUIN en JILLES HENDRIK VAN DER SANDE, Raden in den Hoogen Raad;

Dat deze Kamer hare teregtzittingen zal houden tweemaal per week, des voormiddags ten elf ure; en wel

Op Maandag en Dingsdag den 2 en 3 Julij,
op Vrijdag en Zaturdag den 13 en 14 „
op Maandag en Dingsdag den 16 en 17 „
op Vrijdag en Zaturdag den 27 en 28 „
op Maandag en Dingsdag den 30 en 31 „
op Vrijdag en Zaturdag den 10 en 11 Augustus,
op Maandag en Dingsdag den 13 en 14 „
op Vrijdag en Zaturdag den 24 en 25 „ en
op Maandag en Dingsdag den 27 en 28 „

Zullende de Kamer van den Raad in Burgerlijke zaken na de vacantie hare zittingen weder beginnen op Donderdag den zesden September, en die in Strafzaken op Maandag den derden dier maand.

En zal een afschrift dezer aan den heer Procureur Generaal worden ter hand gesteld, ten einde hieraan de noodige publiciteit te geven.

Gedaan in eene algemeene vergadering van den Hoogen Raad den 24 Mei 1860.

Gezien door mij Procureur-Generaal bij den Hoogen Raad,
VAN MAANEN.

F. DE GREVE,
Voorzitter.
In kennisse van mij Griffier,
DE GIJSELAAR.

De Marktgenooten

van *NOORD- en ZUIDBARGE* worden **OPGEROEPEN**, om op Zaturdag den 9 dezer, te een uur, te vergaderen op de gewone plaats, ten einde belangrijke zaken te behandelen.

Noordbarge
den 2 Junij 1860.

Namens de Volmagten,
K. ENSINK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Nijeveen, noodigen bij deze uit, **SOLLICITANTEN** naar de vacante betrekking van

Hoofdonderwijzer

in de ***OPENBARE SCHOOL*** te ***Nijeveen***, om de bij de Wet gevorderde stukken franco bij het Gemeentebestuur in te dienen, vóór of op 26 Junij a s De voordeelen, aan deze betrekking verbonden, bedragen thans f 324 -00; met 1o. Januarij 1861 f 400, benevens vrije woning.

Burg. en Weth. voornoemd,
De Burgemeester,
P SLOT.
De Wethouder l. S.,
B J. DENNING.

Hulponderwijzers.

In de ***OPENBARE LAGERE SCHOLEN*** te Meppel, Provincie Drenthe worden verlangd: **TWEE HULPONDERWIJZERS**, ieder op eene jaarwedde van f 300—„

Sollicitanten worden uitgenoodigd, de bij de wet op 't lager onderwijs vereischte stukken voor den 15den Junij e.k. bij het Bestuur dier Gemeente in te zenden.

De Burgemeester van Meppel,
E. G. RODEMANN.

Aanbesteding

VAN

Leermiddelen.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente Ooststellingwerf, gedenken aan den minst-aannemende, bij *franco* op zegel in te leveren briefjes, vóór 20 Junij 1860, **UIT TE BESTEDEN:**

De levering van alle LEERMIDDELEN of SCHOOLBEHOEFTEN voor de 10 Scholen in de Gemeente Ooststellingwerf, over het 2de halfjaar 1860; waarvan de lijst en voorwaarden ter inzage liggen en tegen betaling der kosten ter Secretarie te Makkinga verkrijgbaar zijn gesteld.

Makkinga, 2 Junij 1860.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
G. W. F. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.
De Secretaris,
P. A BERGSMA.

De KERKVOOGDEN der Hervormde Gemeente te Anloo zijn voornemens, op den 18 Junij 1860, publiek

aan te besteden:

Het maken van eene nieuwe KAP op de KERK en KOOR, benevens het maken van nieuwe BANKEN in de Kerk;

waarvan het Bestek en de conditiën zullen ter lezing liggen bij den Kastelein O. MULDER te Anloo.

Namens Kerkvoogden,
O. MEIJERING.

Engelsche Gezondheids-Pillen,

beroemd onder den naam van

Engelsche Gal-, Slijm- en Maagpillen.

Deze PILLEN zijn bijzonder aan te bevelen voor lijders, welke aan Maag- en Slijmkwalen laboreren; gunstige resultaten zijn hier vele van bekend en vermeerderen dagelijks. Haar ruim 25jarig bestaan en hare zachte werking zijn eene goede aanbeveling. Doosjes van 25 cent en doosjes van 40 cent zijn verkrijgbaar te

St. Anna-Parochie, H. K. Ferwarda	Koudum, J. van der Velde.
Dedemsvaart, B. Berends Jr.	Meppel, Wed. Jongkind.
Delden. H. W Kunen.	Nieuwe Pekela, B. G. Koops.
Dronrijp, T L Veltman.	Oude Pekela, E. G Wildeboer.
Gorredijk, S. G Swart.	Smilde, W. van Oort.
Hoofdplaat, O. E. Boone.	Steenwijkerwold, P. Laverman.
Hoogeveen, M. Schlecht.	Wildervank, G N Polak.

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN 21—26 Mei. Ondertr. Gerard Tjeerts en E. Snijder; Jan Schonewille en Hendrikje Faken; Salomon Wijnberg en Sebilla Kalthoff; Willem Frantsen en Jantje Mesken. — Geh. Jacob Bloemberg en Aaltje Koster; Derk Scholten en Hendrikje Jonge Vos; Emanuel van Rhijn en Eva van Zuiden, Harm de Jonge en Wilhelmina Ham; Jan Kip en Lutgerdina Seinen. — Bevallen: Hermanna Everts geb. Post van dochter; Geesje Kreeft geb. Kreuzen van zoon; Jantje Dekker geb. de Graaf van zoon; Berendina Hermanna Winkel geb. Korten van zoon; Grietje van der Wijk geb. Frank van dochter. — Overl. Stoffer Harms Schonewille weduwn. van Annigje Kats 78 jaren; Jentje Bisschop 5 maanden; Gerrit Lucas Hofsteenge wedn. van Grietje Coelingh 61 jaren; Jan Jans Hartman echtgen. van Lutje Jans van Oosten 77 jaren; Folkert van der Weide Prins echtgen. van Annichje van der Sleen 60 jaren.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam 31 Mei. Kamper-Eilands HOOI f 14 1/2 a f 17 1/2.

TARWE tot ruim vorige prijzen; 132 ℔ witbonte Poolsche f 355; 128 ℔ oude bonte dito f 340; 130 ℔ nieuwe bonte dito f 338 bij partij; 124 ℔ oude dito f 310.

ROGGE ruim prijshoudend; 127 131 ℔ nieuwe Pruissische f 225 f 235; 124 ℔ dito f 214; 120 ℔ geringe Galats f 195; 118 ℔ nieuwe Archanhel f 198; 118 ℔ jarige Petersburger f 186; 117 ℔ dito f 192 f 193 f 194; 115 116 ℔ d dito f 189 f 191; 119 ℔ nieuwe dito f 199. Op levering per 2100 kilo nagenoeg onveranderd; Junij f 189 f 188; Julij f 193 f 192; Augustus f 192; Oct. f 195 f 194 f 193

GARST in een doen; 112 ℔ Deensche f 200.

KOOLZAAD bij voorgaanden marktdag onveranderd, op 9 vaten Olie in Sept. en October £ 73.

LIJNZAAD in een doen; 112 113 ℔ Koningsberger f 310; 110 111 ℔ Finsch f 295; 113 ℔ dito f 305.

RAAPOLIE dadelijk en op levering begin markt iets aangenamer, sluit flaauwer; op zes weken f 41 1/4; Vliegend f 40; to. September f 42 3/4 f 42 1/2; October f 43 f 42 3/4; November f 43 1/4 f 43; December f 43 1/2 1/4.

LIJNOLIE onveranderd; op zes weken f 31 1/4; Vliegend f 30; Najaar f 32 1/2 3/4.

HENNEPOLIE op zes weken f 37 1/4, Vliegend f 36.

RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 68 a f 73.

LIJNKOEKEN per 104 stuks f 10 1/2 a f 12 1/2.

Schiedam 1 Junij MOUTWIJN f 14.25. — JENEVER f 19.75. Amst. proef f 21.00.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN

AMSTERDAM, 1860.

	pCt.	1 Junij.	2 Junij.
Nederl W.S.	2 1/2	64	63 15/16
—	3	76 3/8	
—	4	99	99 1/16
Amort. Synd.	3 1/2		
Handelm.	4 1/2	133	133 3/8
O. I. Leening	4	97 1/4	
Aand. H. Spw.			
—— R. ——	4 1/2		100 3/4
N. B.	1/2		
Maats. Weld.			
Rusland,			
Obl Hope	5	103 3/4	104 1/2
Cert. 1831/33	5		
Dito 1840	4	80	80 1/2
— Stieglits	4	80 5/8	81 1/2
— Nieuwe	4		80 3/4
— 5e Serie	5	89 1/2	89 3/8
— 1855 6eS.	5	100	100 1/4
— van Ass.	6		60 1/2

	pCt.	1 Junij.	2 Junij.
Polen,			
Aand. fl 500	f	161	
Obl.	4	79 5/8	79 5/8
Spanje, Obl.	1 3/4	36 11/16	36 15/16
Obligatien	3		46 3/4
Binnenl.	3	45 3/8	45 11/16
Amortisable		16 1/16	
Bewijs. Coup.		6 1/2	
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5		
—— ——	4		
—— Metal.	5	48 5/16	48 9/16
— RenteA.	5	71 5/16	71 5/16
— Nation.	5	55 3/16	55 1/16
—— ——	2 1/2	26 1/16	26 1/8
Belgie, Cert.			
Rothschild	2 1/2	61 3/8	
Portug., Obl.	3	48 1/2	43 3/8
Brazilien	5		97
Weener aandeelen	4		

1 Junij.

Nationale fondsen waren nagenoeg onveranderd, Aandeelen Nederl. Handelmaatschappij meer gevraagd; voor buitenlandsche was de markt algemeen vast gestemd; de handel was echter weinig levendig.

2 Junij.

Bij weinig handel was de markt heden zeer vast gestemd; vooral was dit het geval voor Oostenrijksche en Spaansche fondsen.

Gedrukt bij GRATAMA te Assen.